

‘Οπόσῃ εὐδαιμονίαν θὰ ἐδοκίμαζεν ἡ ψυχὴ του! πόσον γλυκὺς θὰ τῷ ἀπεκαθίστατο ὁ θάνατος!

Εἰς τὴν θείαν τοῦ τρομεροῦ θανάτου προσετίθετο ἄκρα ἀπομόνωσης!

Ἡ τελειότης τῆς ἀνθρωπίνης σκληρότητος εἶχε φθάσει δι’ αὐτῶν εἰς τὸ κατακόρυφον!

Αἱ θύραι τῆς εἰρκτῆς του ἠνοιγόντο, ἐνῶ ὁ Ραδαμέσ προσεπάθει νὰ παραμυθῆσῃ ἑαυτόν, ἐπικαλούμενος τοῖς θεοῖς τὴν γαλήνην τῆς ψυχῆς. Ἀπόσπασμα στρατιωτῶν εἰσῆλθε· μεταξύ τούτων παρετηροῦντο ὀλίγον αἰχμάλωτοι καὶ τελευταῖον ἱερεὺς τις.

Οὗτος ἐπλησίασε τὸν Ραδαμέσ καὶ τῷ ἀφῆρει τοὺς σφιγκτῆρας, οἵτινες ἐκράτουν τὸ ἀπεικόνισμα τοῦ Σικραβίου (κανθάρου), ὃν εἰσέτι κατεῖχε, λέγων πρὸς αὐτόν ὅτι εἶναι ἀνάξιος νὰ ἀποθάνῃ μὲ τὸ σύμβολον τῆς ἀνδρίας.

Ὁ κἀνθαρος ἦτο τὸ σύμβολον τοῦ ἄρρενος γένους, τῆς πατρότητος καὶ ἐκείνης εἰσέτι τοῦ κόσμου, ἀπ’ ἐναντίας ὁ γύψ ἦτο τὸ σύμβολον τοῦ θήλεως φύλου καὶ τῆς μητρότητος. Φαίνεται ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι ἐσκέπτοντο ὅτι ὁ κἀνθαρος ὑπῆρξεν οὐσία (motica) τῆς ἀνθρωπίνου ζωῆς, γονιμοποιουμένη ἐκ τῆς θερμότητος τοῦ ἡλίου καὶ τῆς ὑγρασίας τῆς γῆς, πρὸς ἣν οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι, ὑποκύψαντες εἰς τὴν ἀνάγκην, ἀφιέρωσαν τὰς πρῶτας αὐτῶν φροντίδας, καὶ τοῦτο ὑποθέτομεν ἐκ τινος ἱερογλυφικῆς ἐπιγραφῆς ἐπὶ τινος τάφου τῶν βασιλείων τῶν Θηβῶν, κειμένου πρὸς δυσμάς. Ὑπῆρχεν ἐπίσης οὐσία τις νεκροναστάσεως ἣν ἐπέθεντο ἐπὶ τοῦ στομάχου ὄλων σχεδὸν τῶν ἀποθανόντων ἀπεικόνισμα τοῦ ζώου τούτου ἢ ἐκ λίθου ἢ ἐξ ἐλεφαντοστοῦ ἢ ἐκ κεράμεως, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἦσαν ἐγγλυμμένα ἱερογλυφικὰ γράμματα ἢ θρησκευτικαὶ εἰκόνες. Ὁ πτεροεὶς κἀνθαρος ἀπεικόνιζε τὴν ψυχὴν. Ὁ Ἐλιανὸς ἀφηγεῖται ὅτι, ἐπειδὴ ὁ κἀνθαρος ἦτο τὸ σύμβολον τοῦ ἄρρενος γένους, οἱ Αἰγύπτιοι στρατιῶται ἔφερον δακτύλιον ἐπ’ οἷς ἦτο ἐγκεχαραγμένη ἡ εἰκὼν τοῦ ζώου τούτου, ὥστε ἵτε ἐκείνην αὐτήν, ἀποβαλόντες τὴν μαλθακότητα, ἐνηθρύναντο τὴν ἀνδρίαν.

Ἐν τούτοις οἱ αἰχμάλωτοι τῷ ἀφῆρουν πᾶν ἄλλο κόσμημα τῆς τάξεως, εἰς ἣν ἀνήκειν.

Ὁ Ραδαμέσ πάντα ταῦτα ὑφίστατο μετ’ ἀπαραδειγματίστου ὑπομονῆς.

Ἀφαιρεθέντος οὕτω αὐτῷ παντὸς στρατιωτικοῦ σημείου τῷ ἔρριψαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μέγα μελανὸν κάλυμμα, εἶτα τὸν ὠδήγησαν εἰς τὸν μέγαν ναόν. Ἱερεῖς τινὲς ἐκάθηοντο παρὰ τὸν βωμὸν τοῦ θεοῦ Ἰσιδος, ὁστίς συμβέκειτο ἐκ παμπληθῶν σχημάτων καὶ σφαιδρίων. Ἱεραεὶς, παριστῶν τὴν ψυχὴν, ἀνεπαύετο ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του καὶ ὁ κἀνθαρος ἠκτινοβόλει ἐπὶ τοῦ στήθους. Ὁ φρίγιος ὕμνος ἀντήχει ἐν τῷ ναῷ.

Κοσμητῶν τις, λευκὰ ἐνδεδυμένος καὶ μεριπίδιον ἐκ πτερῶν στρουθοκαμήλου, ἀνέφλεγεν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τὸ ἱερόν πυρ. Δύο ἕτεροι τὸν ἐβοήθουν, εἰς τῶν ὁποίων, κρατῶν μακρὰν ράβδον, ἀπεμάκρυνε τὸν λαὸν καὶ ὁ ἕτερος περιστρέφει τὸ ἱσάκον Σείστρον, ἐνῶ ἄλλοι δύο εἰσέτι καθήμενοι μακρὰν

τοῦ βωμοῦ ἐπαιάνιζον εἶδος τι ἀσκαλίου.

Πλήθος λαοῦ, πάσης ἡλικίας, τάξεως καὶ φύλου ἦσαν παρατεταγμένοι εἰς δύο γραμμάς εἰς μικρὰν ἀπόστασιν. Καὶ τινες μὲν ἐκράτουν κλάδους δένδρων, ἄλλοι δὲ ἀνθοδέσμας καὶ ἄλλοι στεφάνους ἐκ χόρτων ἢ ἐκ κολοκασίου.

Ἄμα ἔφθασεν ὁ Ραδαμέσ, ἤρχισαν αἱ δεήσεις, διαρκουσῶν τῶν ὁποίων οὗτος ἐβάδιζε πρὸς τὸ θυσιαστήριον ἀκολουθούμενος ὑπὸ τινῶν ὑπηρετῶν, ἐξ ὧν τινὲς ἐπέβλαλλον σιωπῆν, ἕτεροι δὲ διὰ σειστῶν καὶ τυμβάλων ἐξέφερον ἀρμονικοὺς ἤχους.

Ὁ Ράμφις μόλις ἔφθασεν εἰς τὸ ἄκρον τοῦ θυσιαστηρίου ἐκτύπησε τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ, ὥσει ἐπρόκειτο ν’ ἀφυπνίσῃ τὸν θεόν, ὃν τρεῖς ἐπεκαλέσθη.

Πάραυτα ἠνοιξεν ἡ θύρα διὰ κρυφίου ἐλατηρίου καὶ εἰσέδυσεν ἐν μέσῳ τῶν ἱερῶν ψαλμῶν καὶ θρησκευτικῶν ἤχων.

Κατ’ ἐκείνην τὴν στιγμὴν παρουσιάσθησαν αἱ προσφοραὶ πρὸς τὸν θεόν καὶ ὁ κἀπνὸς τοῦ λιθάνου ἐκάλυψε τοὺς θόλους τοῦ ναοῦ.

Μετὰ παρέλευσιν ἡμισείας ἴσως ὁ Ράμφις ἐξῆλθε τοῦ θυσιαστηρίου ταῦτα ἀνθήτον κατὰ δίκον.

— Ραδαμέσ, τῷ εἶπεν, ὁ θεὸς θὰ φανῆ οἰκτεῖρμων δι’ ἐσέ. Τὸ θάνατόν σου θὰ περιθάλψῃ, ἐπὶ τοῦ τάφου σου θὰ περιίπταται παρήγορον τὸ πνεῦμα αὐτοῦ... Ἡδὴ κατάρθῃ εἰς τὸ ὑπόγειον τὸ προσορισθέν σοι ὡς τάφος. Εἶσαι ἔτοιμος ν’ ἀποθάνῃς;

— Ναί, ἀπήντησεν ὁ Ραδαμέσ μὲ σταθερὰν φωνήν.

— Ἐχεις νὰ εἶπῃς τίποτε;

— Ὁχι.

— Ἀπολύτως;

Ὁ Ραδαμέσ δὲν ἀπήντησεν, ἤρχισθ’ ἰόνον εἰς ἀποφατικὴν τινα κίνησιν ἡλικίᾳ.

Ὁ Ράμφις ἐπλησίασεν εἰς δύο ἱερεῖς, οἵτινες ἐπλησίασαν τὸν κατακοιτῆν καὶ τὸ μέλαν αὐτοῦ κάλυμμα τὸν προσεκάλεσαν νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ.

Οὐλαμὸς στρατιωτῶν περιεκύκλωσε τὸν Ραδαμέσ· πάντες οἱ παρεστῶτες ἐδάκρυσαν. Εἰς τι μέρος τοῦ οἰκοδομήματος ὑπῆρχε χάσμα, ἐνταῦθα ἐσταμάτισεν ἡ πένθιμος ἀκολουθία.

Οἱ δύο ἱερεῖς ὤθησαν πρὸς αὐτὸ τὸν Ραδαμέσ καὶ πάραυτα ἐκύλησαν τὸν λίθον, ὅστις ὤφειλε διὰ παντὸς νὰ κλείσῃ τὸ ὑπόγειον.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἠκούσθη ὀξύτατῃ κραυγῇ ἀντηχοῦσα εἰς τὸν ναόν καὶ ταῦτοχρόνως οἱ εὐσεβεῖς εἶδον πίπτουσαν ἐπὶ τῆς γῆς γυναῖκα τινὰ κεκαλυμμένην. Δραμόντες δὲ τινες ἐξ αὐτῶν ἀνεγνώρισαν τὴν Ἀμνερίδα τὴν θυγατέρα τοῦ Φαραῶ, ἣτις ἐπέσε λιπόθυμος.

I'

Ὁ Ραδαμέσ ἐσταμάτησεν εἰς τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος τῆς ἀγούσης εἰς τὸ βᾶθος τοῦ ὑπογείου· ἐκεῖ ἐκάθησε καὶ ἐψιθύρισε:

— Κατέβην εἰς τὸν τάφον. Ὁ ἀπαίσιος

λίθος ἐκλείσθη ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου!... Δὲν θὰ ἴδω πλέον τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, δὲν θὰ ἴδω τὴν πατρίδα· ἀλλὰ μᾶλλον παντὸς ἄλλου τὴν Ἀἰθῶν μου!... Ποῦ ἄρχ νὰ εὐρίσκουσαι, γλυκυτάτῃ κόρῃ;... Εἴθε τοῦλάχιστον νὰ ζήσης σὺ εὐτυχεσττέρα ἐμοῦ καὶ νὰ ἀγνοῆς τὴν τρομερὰν τύχην μου. Μέχρις ὅτου δυνθῶμεν νὰ ἴδωμεν ἀλλήλους εἰς τὴν οὐράνιον βασιλείαν!...

Στεναγμὸς διέκοψε τὸν λόγον ἐπὶ τῶν χειλέων τοῦ Ραδαμέσ.

Ἐκπληκτος ἠκροῶτο ὁ στεναγμὸς ἐπανεληθήθη, ὁ Αἰγύπτιος ἐγείρεται καὶ κατέρχεται ὀλίγας ἐτι βαθμίδας. Γυνὴ τις εὐρίσκειτο ἐκεῖ ἐξηπλωμένη.

— Φάντασμα!... ὄραμα! ἀνέκραξεν, ἀλλ’ ὄχι! εἶναι μορφή ἀνθρώπου. Θεεῖ!... ποῖον βλέπω! εἶναι ἡ Ἀἰθῶ!... Εἶσαι σύ, Ἀἰθῶ;...

— Ναί, Ραδαμέσ, εἶμαι ἐγώ, ἀπήντησε δι’ ἀσθενοῦς φωνῆς ἡ νεάνις.

— Σὺ εἰς τὸν τάφον αὐτόν. Ἀλλὰ πῶς; ἠρώτησεν ὁ νέος Αἰγύπτιος ριπτόμενος ἐπὶ τῶν βαθμίδων καὶ καθίσας παρὰ τῷ λατρουμένῳ πλάσματι.

— Ἡ καρδία μου, ὅτε ἔμαθε τὴν τρομερὰν ἀδικίαν σου, ἐπανελάθει ἡ Ἀἰθῶ, μὲ ὥσθησε νὰ μεταχειρισθῶ πᾶν μέσον διὰ νὰ ἀποθάνω εἰς τὰς ἀγκάλας σου!... Κεκρυμμένη εἶδῶ, μακρὰν παντὸς ἀνθρωπίνου βλέμματος, σὲ περιμένω πρὸ δύο ἡμερῶν...

— Ἀλλὰ πῶς ἠδυνήθης νὰ ἔλθῃς ἀποφεύγουσα τὰ βλέμματα τῶν ἐχθρῶν μας;

— Κεκλεισμένη εἰς σκοτεινὴν φυλακὴν, μακρὰν σοῦ καὶ τοῦ πατρός μου, πολὺ ὑπέφερα· δὲν ἔλαβον εἰδήσεις σου, προσεπάθησα δὲ νὰ καταπραῦνω διὰ τῶν στεναγμῶν καὶ τῶν δακρύων ἐκείνων, πρὸς τὸν ὁποῖον εἶχον ἐμπιστευθῆ τὴν φρουρήσιν μου. Προκωρημένος τὴν ἡλικίαν, πατὴρ καὶ αὐτὸς κόρης, τὴν ὁποίαν πολὺ ἠγάπα, δὲν ἔμεινεν ἀκαμπτος εἰς τὰ δεινὰ μου καὶ μετεχειρίσθη πᾶν μέσον πρὸς παραμυθίαν μου. Ἡμέραν τινὰ εἰσῆλθεν εἰς τὴν φυλακὴν πολὺ τεθλιμμένος. Τὸν ἠρώτησα τὴν αἰτίαν τῆς λύπης του. Μοὶ εἶπεν ὅτι ὁ πατὴρ μου δυστυχῶς ἀπέθανε τὴν πρωίαν αἰφνιδίως, σχεδὸν ἐντὸς τῆς φυλακῆς του καὶ ὅτι σὺ κατεδικασθῆς νὰ ταφῆς ζῶν... Φαντάσθητι λοιπὸν τὴν ἀγωνίαν τῆς ψυχῆς μου! Εἰς τὰ δάκρυα ἐζήτησα ἀναψυχὴν καὶ ὁ φύλαξ μοὶ ἀπέτεινε λόγους παραμυθητικούς, ἀπαλέσασα τὸν πατέρα, ἀπέμεινες σὺ μόνον, εἶναι ἀληθέστατον, ἀλλὰ μακρὰν. Τὸ νὰ εἰσχωρήσω εἰς τὴν φυλακὴν σου, θὰ ἦτο ματαία ἀπόπειρα· ἄλλην συνέλθων ἰδέαν, σοὶ τὸ εἶπα· ἐζήτησα νὰ ἀποθάνω σιμὰ σου!...

— Ἀ! θεῖον πλάσμα! δὲν εἶσαι θνητὴ, ἀλλὰ θυγάτηρ θεοῦ, ἀνέκραξεν ὁ Ραδαμέσ περιπτυσσόμενος τὴν Ἀἰθῶν καὶ θωπεύων αὐτήν. Πόσον θεῖα μοὶ φαίνουσαι εἰς τὴν θυσίαν σου, ἀλλ’ ἐξακολουθήσον, σύζυγε. Οἱ λόγοι σου εἶναι βάλασμον διὰ τὴν ψυχὴν μου.

— Περιέμενον τὴν αὔριον διὰ νὰ θέσω εἰς ἐνέργειαν τὸ σχέδιόν μου· ὁ γέρον φύλαξ ἔφθασε τὴν ὠρισμένην ὥραν... Ἐρρίφθη εἰς τοὺς πόδας του, τὸν παρεκάλεσα νὰ μοὶ δεῖξῃ τὸ μέρος, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ σὲ ἐκλείων. Κατ’ ἀρχὰς προσεπάθησε διὰ παν-

τὸς μέσου νὰ μὲ ἐμποδίσῃ ἐκ τοῦ προσχε-
διασθέντος σκοποῦ μου· ἀλλ' ἐν τῇ σταθερᾷ
ἀποφάσει μου, ἐν τῇ ἀπειλῇ μου, ὅτι ἐξ
ἀσιτίας θὰ ἀποθάνω, ὁ γέρον μετὰ δακρύων
μοι εἶπεν :

«— Ἄς συμβῆ εἰς ἐμὲ ὅ,τιδήποτε, δὲν
ἀνθίσταμαι πλέον εἰς τὰς παρακλήσεις σου.

»Μὲ ἔλαβεν ἐκ τῆς χειρὸς καὶ ἀνοίξας
τὴν φυλακὴν καὶ κλείσας πάλιν αὐτήν, μὲ
ὠδήγησε διὰ πολλῶν μακρῶν διαδρόμων
καὶ ὑπογείων, ὁδηγούντων εἰς τὸν ναόν.
Ἦτο ἡ ὥρα, ἐν ἣ τὸ οἰκοδόμημα ἦτο ἔρη-
μον· ἐν τῇ γωνίᾳ ὑπῆρχε χάσμα. Ἐδῶ μὲ
ἔφερον ὁ ὁδηγός.

«— Ἰδοῦ, μοι εἶπεν, ὁ τάφος, ὅστις αὐ-
ριον ἢ ἴσως μεθαύριον, θὰ ἐγκλείσῃ διὰ παν-
τὸς τὸν Ραδάμης. Ἐχετε εἰσέτι τὴν μεγα-
λοφυχίαν νὰ κατέλθητε ;

«— Ναί, ἀπήντησα εἰς τὸν γέροντα καὶ
ἐπροχώρησα πρὸς τὸ ὑπόγειον.

«— Ἀφήσατέ με νὰ σᾶς ἐναγκαλισθῶ,
κόρη μου, προτοῦ εἰσέλθητε.

»Συγκεκινημένος μὲ ἐνηγκαλίσθη· τὰ δά-
κρυα ἔρρεον κρουνηδὸν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν
του καὶ μοι ἐψιθύρισε εἰς τὸ σῶς :

«— Εἴσθε εἰσέτι εἰς καιρὸν νὰ μεταμε-
ληθῆτε, νὰ φύγετε, νὰ σωθῆτε, ἂν θέλητε !

«— Ἄνευ αὐτοῦ δὲν θὰ τὸ πράξω ποτέ !
τῷ ἀπήντησα.

»Καὶ εὐχαριστοῦσα αὐτὸν δι' ὅσα πρὸς
χάριν μου ἔπραξε, κατήλθον μετὰ θάρρους
εἰς τὸν τάφον μου. Ὁ γέρον ἀπεμακρύνθη
κλαίων. Εἰρήνην εἶν μετ' αὐτοῦ.

— Ἀχ, Ἀϊδᾶ, νὰ ἔλθῃ ἐδῶ νὰ ἀπο-
θάνῃ καὶ νὰ ἀποθάνῃ δι' ἐμὲ εἰς τὸ ἄνθος
τῆς ἡλικίας καὶ τῆς ωραιότητος !... Ὁ
μέγας Θεὸς Ἄμουρ σὲ ἐπλάσε προσφιλῆ
δι' ἔρωτα καὶ ἐγὼ σὲ φονεῖω, διότι πολὺ σὲ
ἠγάπησα ! Ἀλλὰ σὺ δὲν πρέπει νὰ ἀπο-
θάνῃς οὕτω !... Θὰ προσπαθῶ νὰ ἀνοίξω
τὸ περίφραγμα τοῦτο, θὰ φωνάξω νὰ σὲ
σώσωσιν ! Τὸ ἀπαιτῶ, Ἀϊδᾶ.

— Μάτην θὰ προσπαθήσῃς ! Ραδάμης, οἱ
ἱερεῖς δὲν θὰ σὲ ἀκούσωσιν ἀπεναντίας θὰ
παραφυλάττωσι νὰ σφραγισθῇ ὁ λίθος οὗ-
τως, ὥστε νὰ μὴ μένη πλέον ἐλπίς εἰς τὸν
δεσμώτην νὰ τὸν ἀνεγείρῃ. Ἄς σκεφθῶμεν
μᾶλλον νὰ ἀποθάνωμεν. Βλέπεις ἐκεῖ ;...
Τὸ ἀγαθὸν τοῦ θανάτου πνεῦμα ἔρχεται
πρὸς ἡμᾶς λευκοφόρον, διὰ νὰ μᾶς εἰσαγάγῃ
εἰς τὴν οὐράνιον βασιλείαν !... Ἄνωθεν ἡμῶν
ἡ βασιλεὺς ἐκείνη ἀνοίγεται νὰ δεχθῇ τὰ
πνεύματά μας, ἐκεῖ παύει πᾶς στεναγμός,
καὶ θὰ ἀρχίσῃ δι' ἡμᾶς ἡ ἔκστασις τοῦ ἀ-
τέρμυτος ἐκείνου ἔρωτος.

— Ναί, Ἀϊδᾶ, ἄς ταχύνωμεν τὸν θάνα-
τον, ἡμεῖθα σύζυγοι ! νυμφικὸς θάλαμος
καὶ παραπετάσματα θὰ εἶναι δι' ἡμᾶς ἡ
γυμνὴ αὐτὴ γῆ. Αἱ ἀθάνατοι ψυχαί μας ἄς
ἀγνισθῶσιν ἐν ἀσπασμοῖς, ἵνα ἀνέλθωσι πλή-
ρεις ἐτι ἀγαλλιάσεως πρὸς τὸν Θεόν, ὅστις
εἶναι αὐτὸς ὁ Ἔρως.

— Ναί, Ραδάμης, ὁ θάνατός μας θὰ ᾔ-
ναι οὐράνιος, πρᾶξιμος. Θὰ ἐξομοιωθῶμεν
μὲ τοὺς Θεούς· τὴν ὑπεράτην ταύτην εὐ-
δαιμονίαν δυο ἐρωμένων καρδιῶν, ἀνθρώπι-
νος ἰσχύς δὲν θὰ δύνηθι νὰ ἀφραπάσῃ.

Οἱ δύο σύζυγοι ἐνηγκαλίζοντο τὸ παρ-
θενικὸν αἶμα ἀναφλεγόμενον ἐκ τῆς νεότη-

τος καὶ τοῦ ἔρωτος, ἐθέρμαινε τὰς φλέβας
τῶν· τὸ πρόσωπον ἀμφοτέρων ἤστραπτεν ἐκ
καλλονῆς ἀπεριγράπτου, ἰδεώδους· ἐπιλή-
σμονες παντὸς καὶ πάντων, αἱ ὕσταται ὥραι
τοῦ βίου τῶν ἦσαν μόνον παρατεταμμένον
καὶ ἀτελεύτητον ἔρωτικὸν φίλημα.

ΙΑ'

Ἡ πόλις τῆς Μέμφιδος εὕρισκετο εἰς πέν-
θος· περὶ τὰ ἀνάκτορα τοῦ Φαραῶ, ἐνθα
εἶχεν ἐπιστρέφει ὁ βασιλεὺς μετὰ τῆς θυγα-
τρός του, οἱ κάτοικοι προσέτρεχον ζητοῦν-
τες ἀγωνιωδῶς εἰδήσεις.

Τὶ λυπηρὸν συνέβαινε εἰς τὸ ἀνάκτορον
ἐκεῖνο, ἀφοῦ εἰς πάντων τὰ πρόσωπα διε-
κρίνετο ἡ λύπη ;

Ἡ Ἄμνερὶς προσήγγιζεν εἰς τὸ τέλος
τῆς ζωῆς τῆς· μυστηριώδες πάθος τὴν ὤθει
εἰς τὸν τάφον.

Ὁ Φαραῶ τὰ πάντα μετεχειρίσθη, ὅπως
τῇ ἀποδώσει τὴν ὑγείαν.

Παρακλήσεις καὶ θυσίαι εἰς τοὺς θεοὺς δι-
ετάχθησαν καθ' ὅλον τὸ κράτος, ἐνῶ Σο-
φοὶ καὶ Μάγοι καθ' ἑκάστην στιγμήν ἠρώ-
τῶντο, ἀλλ' εἰς μάτην.

Εἰς τῶν μάγων τούτων, ὅστις ἔχαιρε πε-
ρισσότερα ἐπιροὴν μεταξὺ τῶν συναδέλ-
φων του, μόνος ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ τῷ Φα-
ραῶ, ὅτι τὸ πᾶν τετέλεσται διὰ τὴν θυγα-
τέρα του.

Μῦλις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Ραδάμης ἐτέ-
θη ὁ ἐπιπέλας λίθος, ἡ Ἄμνερὶς ἠθάνθη
ὅτι δὲν ἐπὶ τῆς καρδίας της. Διπό-
θυμος, ὡς ἦτο ἐν τῷ ναῶ, ὠδήγηθη εἰς τὸ
ἀνάκτορον, ἐνθα ἀνέλαβεν ὀλίγον, χωρὶς
ὅμως νὰ ἐλαττωθῇ ἡ λύπη ἐκείνη, ἥτις ἐ-
ξωτερικεύεται ἐφ' ὅλου τοῦ προσώπου.

Ὁ βασιλεὺς ἐζήτησε νὰ τὴν ἀπομακρύνῃ
ἀπὸ τὰς Θήβας.

— Εἰς Μέμφιδα, ἐσκέπτετο, μακρὰν τοῦ
τόπου τῶν θλιβερῶν ἀναμνήσεων, ἡ ψυχὴ
της θὰ κατεπραῦνετο.

Καὶ ἐμχανᾶτο διασκεδάσεις διὰ τὴν
θυγατέρα του, ἀλλὰ τὰ πάντα εἰς μάτην.
Ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἐμακραίνετο, μέχρις
οὗ ἀπέθανε.

Πρὶν ἢ ἀποθάνῃ ζητοῦσα συγγνώμην ὑπὸ
τοῦ πατρός της, τῷ διηγήθη ὅτι εἶχε πῖει
ἰσχυρὸν δηλητήριον ἵππομανές φίλτρον, ὅ-
πως δύνηθι ταχύτερον νὰ φθάσῃ εἰς τὸν τά-
φον τοῦ Ραδάμης.

Ἡ Ἄμνερὶς, ἀφοῦ ἐβαλσαμώθη, ἐτάφη
εἰς τὴν μεγάλην Νεκρούπολιν, παρὰ τοὺς
πόδας τοῦ Λυβικοῦ μεγαλείου. Αὐτὴ ἡ ἰδίᾳ
ἐπεθύμησε νὰ ταφῇ ἐκεῖ, ἐνῶ ἀπεναντίας τὸ
πλεῖστον μέρος τῶν πλουσιῶν τῆς Μέμφι-
δος προτιμῶσι νὰ θάπτωνται εἰς τὸ γήπε-

1. Τὰ θεάματα καὶ αἱ μαγεῖαι εἶναι ἀρχαιοτάται
παρ' Αἰγυπτίους. Ἡ αὐτὴ Γραφὴ μᾶς διηγεῖται ὅτι οἱ
σοφώτεροι μάγοι ἦσαν οἱ τῆς Αἰγύπτου, ἐν οἷς ὑπερέτερον
ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Μανδρέτης, οἵτινες ἔμενον πάντοτε
παρὰ τῷ Φαραῶ.

2. Ἐξ ἀνημνησθέντων χρόνων οἱ Αἰγύπτιοι ἦσαν ἔξο-
χοι παρασκευασταὶ δηλητηρίων.

δον τῆς Ἀθήδου, ὡς προσφιλέστερον τῷ
θεῷ Ἀπεδί.

Τὸ διαταχθὲν ὑπὸ τοῦ Φαραῶ πένθος,
διὰ τὸν θάνατον τῆς θυγατρός του, διήρ-
κεσε μῆνας τινὰς καὶ ἡ θλίψις τοῦ βασιλέως
ὑπῆρξε μεγάλη.

I. S. M.

ΤΕΛΟΣ

ΠΑΙΔΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Διήγημα GASTON CERFBBERF

Πρὸ δεκαπέντε ἐτῶν, ὅτε ἀκόμη ἔζη ὁ
πάππος μου, τὸ πανεπιστήμιον ἦτο ἄνω
κάτω· οὐδέποτε εἶχε γείνη τοσοῦτος πάτα-
γος περὶ μεταρρυθμίσεων, περὶ μεταβολῆς
προγραμμάτων, περὶ ριζικῆς ἀναδιοργανώ-
σεως ὅλων ἐν γένει τῶν ἐπιστημῶν.

Ὁ πάππος μου ἐπεδοκίμαζε τὰς ἀνακαι-
νίσεις ταύτας, σείων τὴν λευκὴν κεφαλὴν
του, ἐν ᾧ ἡ μήτηρ μου, ἥτις ἐλυπεῖτο τὸν
προσφιλῆ μικρὸν της, ὁ ὅποιος ἤμην ἐγὼ,
ἐδυσανασχέτει καὶ παρεπονείτο.

— Δὲν ἤμπορῶ νὰ ἐννοήσω, πατέρα, ἔ-
λεγεν ἡ μήτηρ μου, διατὶ θαυμάζεις τὰς
νέας αὐτὰς μεταρρυθμίσεις καὶ νομίζεις,
ὅτι εἶνε καλὸν νὰ ἐπιβαρύνουν μὲ τόσα
πολλὰ πράγματα τὰ παιδιὰ μας. Γνωρίζω
ὅτι ἄλλοτε οἱ νέοι ἐπὶ τῶν ἐπιστημῶν
ἀφ' ὅσα γνωρίζεις, ἔδειξαν ὅτι εἶναι κα-
λὸς ὀρογράφος, ἀλλὰ οὐδέποτε ἐπὶ
τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας, ἐν ἰσχυρῇ
τὴν Ἰαπωνίαν μετὰ Βαλκάνιστος νῆσους,
δὲν σὲ ἠμπόδισαν ὅμως αἱ ἀλλεῖψες αὐταὶ
νὰ ζήσης πλήρης ὑγείας καὶ νὰ ἀπολαύσῃς
πᾶν ὅ,τι ἐπεθύμησες κατὰ τὸ διάστημα
τῆς ζωῆς σου.

— Εἶνε ἀληθές ὅ,τι λέγεις, κόρη μου,
ἀλλ' εἰς τὴν ωραίαν σου λογικὴν θὰ ἀπαν-
τήσω, ὅτι πρέπει νὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψιν
τὰς ἐποχάς. Δὲν ἠμιλῶ, πιστευσέ με, περὶ
ἐποχῆς ἀπομεμακρυσμένης τῆς ἰδικῆς μας,
ἀλλὰ περὶ τῶν περιστατικῶν, τὰ ὅποια ὑφ-
ίστανται τὴν στιγμήν, κατὰ τὴν ὁποίαν
γεννᾶται τις, περὶ τῶν περιπετειῶν, ἐν μέσῳ
τῶν ὁποίων ἀναπτύσσεται, περὶ τῆς εὐτυ-
χίας ἢ δυστυχίας, ἥτις περιτοιχίζει τὴν
νεότητά μας. Ἐν καιρῷ εἰρήνης ἐργασία
συνεχῆς καὶ ἐπίπονος δὲν εἶνε ἀκατάλληλος
διὰ τοὺς σπουδάζοντας, ἀλλ' ἐν καιρῷ πο-
λέμου, ὅτε τὰ πνεύματα εἶνε ἐξηρηθισμένα,
ὅτε ἀναπτύσσεται τις ταχέως καὶ ἡλικιού-
ται πρόωρος, τὸ πρᾶγμα διαφέρει. Σχετι-
κῶς μὲ τὴν παρούσαν συζήτησιν θὰ σᾶς
διηγήθῶ, προσέθηκεν ὁ πάππος μου, πα-
λαιᾶν ἱστορίαν ἐξ ἐκείνων, αἰτινες διητη-
ροῦνται ζωηραὶ ἐν τῇ μνήμῃ καὶ ἡ ὁποία
ἔλαβε χώραν, ὅτε κατετάχθη εἰς τὴν πρῶ-
την τάξιν τοῦ Γυμνασίου.

Καὶ σύρων με μεταξὺ τῶν γονάτων του,
ἐξηκολούθησεν :

— Ἐγεννήθην μικρὸν πρὸ τοῦ αἰῶνος
τούτου. Ἡ οἰκογένειά μου περιορισμένη εἰς
τὴν ἐπαρχίαν καὶ μένεα πνεύσα κατὰ τοῦ
αὐτοκράτορος, μὲ ἀνέθεψε μακρὰν τοῦ θο-
οῦ τοῦ πᾶσι τοῦτοῦ ἀποσταλέντος ἐπὶ

λως, ὅ,τι συνέβαιναν ἐν Γαλλίᾳ καὶ μόνον, ὅτε ἐμεγάλωσα ὀλίγον, ἔλαβον τὰ πρῶτα μαθήματα τῆς λατινικῆς ἀπὸ τὸν ἐφημέριον τοῦ χωρίου. Ἡ λατινική, βραδύτερον ἢ ἑλληνική, ἰδοὺ ἢ βάσις τῆς ἐκπαιδύσεως κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, κατὰ τὴν ὁποίαν ὅ,τι ἐμάνθανον τὸ ἐμάνθανον ὅπως ἔπρεπε. Ἐνησχολούμην λοιπὸν ὀλίγον εἰς εἰς τὰ ἐξωτερικὰ πράγματα, περὶ τῶν ὁποίων σπανίως ὠμίλουν ἐνώπιόν μου, ἀλλ' ἐγνώριζον, ὅτι οἱ δύο μου ἀδελφοί, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ εἰς ἦτο ἀξιωματικός, ἐπολέμουν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ κάποτε παράδοξοι φράσεις ἐξήρχοντο τῶν χειλέων μου «ἡ δόξα τῶν ὀπλων μας, ἡ τιμὴ τῆς γαλλικῆς σημαίας, ἡ ἦττα τῶν ἐχθρῶν τρεπομένων εἰς φυγὴν ἐν μέσῳ φονευμένων καὶ πληγωμένων...» Ἐκτοτε ἡ παιδική μου φαντασία κατεσκεύαζε τοιαύτας χιμαίρας, ὠνειροπόλοι μάχας ἀτελευτήτους, θριαμβοὺς τῶν ἰδικῶν μας. Δὲν ἔλειπεν ἀπὸ τὰς ἐξεγέρσεις ταύτας τῆς φαντασίας μου παρά γινώσις τις ἀκριβεστερά τῆς πραγματικότητος. Καὶ ἰδοὺ πῶς αὕτη μοῦ ἐδόθη.

Ὁ πατήρ μου ἀπεράσισεν ἐπὶ τέλους νὰ μὲ εἰσαγάγῃ εἰς τὸ Γυμνάσιον. Ἀποσπασθεὶς δεκαετῆς ἐκ τῆς μητρικῆς ἀγκάλης, κατέπνιγον τὰ δάκρυα, διὰ νὰ μὴ προκαλέσω τοὺς γέλωτας τῶν συμμαθητῶν μου, οἱ ὅποιοι ἦσαν πολὺ νεώτεροι ἀπὸ ἐμέ. Ὅτε ὁ ἐπιμελητὴς μὲ ἀφῆκεν εἰς τὴν μεγάλην αὐλὴν, παρετήρησα ἀμέσως, ὅτι ὅλα τὰ παιγνίδια ἦσαν καταλληλότερα διὰ νὰ ἐνδυναμώσωσι τὸ σῶμα παρά διὰ νὰ ἐξασκήσωσι τὸ πνεῦμα. Ἄλλοι ἐπαιζον τὴν Μάχην, διηρημένοι εἰς δύο στρατόπεδα, καταδιωκόμενοι μετὰξὺ τῶν καὶ παλιόντες, ἄλλοι τὴν Καβαλαρίαν, ἀναρριχώμενοι εἰς μὲν ἐπὶ τῶν νώτων τῶν δέ, ἄλλοι δὲ ἐνησχολοῦντο εἰς ἄλλα διασκεδαστικὰ παιγνίδια.

Ὡς μὲ ἀνεκάλυψαν, ἔτρεξαν νὰ μὲ ἴδωσι καὶ ἐπειδὴ μοὶ ἀπέτεινον ἐρωτήσεις ὅλοι μαζί, δὲν ἠδύναμην νὰ δώσω ἀπάντησιν.

— Πῶς ὀνομάζεσαι ;

— Τί κάνει ὁ πατέρας σου ;

— Ποῦ κατοικεῖς ;

Ἄνατραφεὶς ἐν μέσῳ τῶν μικρῶν χωρικῶν, οἵτινες ὑπῆρξαν οἱ πρῶτοί μου σύντροφοι, ἠπόρουσαν διὰ τὸ οἰκεῖον ἐκεῖνο ὕψος καὶ διὰ τὸν τρόπον, διὰ τοῦ ὁποίου μοῦ ἔκαμνον τὰς ἐρωτήσεις ἐκείνας.

Ἐπὶ τέλους εἰς ἐξ αὐτῶν μὲ ἠρώτησεν :

— Ἐχεις ἀδελφούς ;

— Ναί, ἀπεκρίθην ὑπερῆφάνως, εἶνε εἰς τὸν πόλεμον.

Πάντες ἔμειναν κατάπληκτοι καὶ τοσαύτη ἦτο ἡ γοητεία τοῦ στρατιώτου, ὥστε ἤρχισαν ἀμέσως νὰ μὲ περατηρώσι μετὰ συμπαιθείας.

Μετὰ τὸ πέρας τοῦ διαλείμματος εἰσῆλθον εἰς τὴν τάξιν, ἔλαβον θέσιν εἰς τι θρακίον καὶ τὸ μάθημα μετ' ὀλίγον ἤρχισεν.

Μάθημα μακρὸν καὶ μονότονον δι' ἐμέ, ὅστις δὲν ἤμην συνηθισμένος εἰς τοιοῦτον περιορισμόν. Ὁ καύσων ἦτο ὑπερβολικός, ἡ δὲ αἰφνίδια μεταβάσις ἐκ τῆς ἀναπαύσεως μὲ γέλωτας καὶ ἀλαλαγμούς εἰς τὴν σιγὴν τοῦ μαθήματος ἐστενοχώρει πολὺ τοὺς ζωη-

ροὺς συμμαθητάς μου. Ὁ ἴδιος ὁ καθηγητῆς, ἀφ' οὗ ἐπέβαλε σιωπὴν δι' ἰσχυρὰς φωνῆς καὶ ἔρριψεν ἐν βλέμμα πρὸς τὸ μέρος μου, ἐφαίνετο ὅτι ἀπεκοιμᾶτο μεταφράζων λατινικά, τὰ ὁποῖα ἀπετέλουν τότε τὴν βάσιν τῆς γυμνασιακῆς παιδύσεως. Ἐπειτα, ἀνίξας τὸν κατάλογον, ἐφώναξε :

— Δυράνδ !

Καὶ ὁ Δυράνδ ἤρχισεν νὰ ἀναγιγνώσκῃ :
— *Oratio Quinti Capitolini*, λόγος τοῦ Κουίντου Κἀπιτωλίνου, *ad populum romanum*, πρὸς τὸν ρωμαϊκὸν λαόν.

Μάτην προσεπάθουν νὰ προσηλώσω τὴν προσοχὴν μου ἐπὶ τοῦ μαθήματος, τὸ ὁποῖον ὀλίγον μὲ ἐνδιέφερον. Ἡ φαντασία μου ἐταξείδευεν ἄλλου, εἰς τὸν κυανοῦν οὐρανόν, τὸν ὁποῖον ἐβλεπον ἐκ τοῦ μεγάλου παραθύρου τῆς οἰκίας μας, εἰς τὰ δάση καὶ τοὺς λιμῶνας, τοὺς ὁποίους ἐπισκεπτόμην συχνά.

Quamvis, cives, καίτοι, πολῖται ... ἐξηκολούθει λέγων ὁ Δυράνδ.

Προσεπάθουν νὰ ἀκούσω, νὰ ἐννοήσω, νὰ παρακολουθῆσω τὸ μάθημα, ἀλλὰ τίποτε. Πάλιν ἡ τρελλὴ φαντασία μου ἦτο μακράν. Τὴν φορὰν ταύτην ἐφανταζόμην, ὅτι διήρχετο ὁ ἀδελφός μου Μιχαὴλ μὲ τὴν ὠραίαν στολὴν καὶ μὲ τὸ μεγαλοπρεπὲς ἀνάστημά του.

— Ἐ ! ἐκεῖ κάτω σύ, ὁ νεοφερμένος μάσαι ;

Ἦργῃσα νὰ συνέλθω ἐκ τῶν ἰσχυρῶν μου καὶ νὰ ἐννοήσω, ὅτι ἐπὶ τὴν ἀπηνθύνετο πρὸς ἐμέ.

Αἰφνης ἀνοίγει βιαίως ἡ θύρα τῆς ὁποίας εἰσέρχεται εἰς τὴν χεῖρα διπλωμένη, ἡ ὁποία ἐγχειρίζει εἰς τὸν καθ' ὅσον λαμβάνει, ῥίπτει ἐν βλέμμα καὶ διὰ φωνῆς τρεμούσης ἐκ τῆς οἰκίας :

— Ἀγαπητοὶ μου μαθηταὶ γυμνασιάρχης μὲ παρακαλεῖ νὰ σὺν τὴν ἐπίσημόν διακοινώσιν, τὴν ὁποία ὀλίγον ἔλαβεν. Ταύτην ἀπηνθύνει ἡ Α.Μ. ὁ αὐτοκράτωρ καὶ βασιλεὺς πρὸς τὰ στρατεύματά του.

« Στρατιῶται,

Ἐἴμαι εὐχαριστημένος ἀπὸ σας. Ἐδικαιώσατε κατὰ τὴν χθεσινὴν ἡμέραν ὅ,τι περιέμενον ἐκ τῆς ἀνδρείας καὶ ἰκανότητός σας. Ἐκοσμήσατε τὰς σημαίας σας μὲ δόξαν αἰωνίαν. Στρατὸς συγκείμενος ἀπὸ ἑκατὸν χιλιάδας ἀνδρῶν καὶ διοικούμενος ὑπὸ δύο αὐτοκρατῶρων, κατετροπώθη, κατενικήθη εἰς διάστημα τεσσάρων ὡρῶν.

ἘΤεσσαράκοντα σημαῖαι, ἑκατὸν εἰκοσιτηλεβόλα, εἰκοσι στρατηγοὶ, περισσότεροι τῶν τριάκοντα χιλιάδων αἰχμαλώτων εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς χθεσινῆς ἡμέρας, ἐπιδοξοῦ διὰ παντός. Εἰς τὸ μέλλον δὲν θὰ ἔχητε ἀντιπάλους θὰ σας ἐπικυδοθήσω εἰς τὴν Γαλλίαν, ὅπου θὰ σας ἐπανάδωσι μετὰ χάριτος, δὲν ἔχετε παρά νὰ λέγητε « Ἡμῖν ἐκεῖ » διὰ νὰ σας ἀπαντῶσιν : « Ἰδοὺ ἕνας ἀνδρῆος ! »

» ΝΑΠΟΛΕΩΝ.»

Ἀφ' οὗ ἐτελείωσε τὴν ἀνάγνωσιν, ἐπεκράτησεν ἄκρα σιγὴ καὶ πρᾶγμα τι ὀδυνηρὸν συγχρόνως καὶ ἠδύ περιέσφιγγε τὰς καρδίας

ὄλων μας. Ἦτο τὸ αἶσθημα τῆς πατρίδος, ἡ ἀπομεμακρυσμένη ἡγὼ τῶν θριαμβῶν, τῆς τιμῆς, τῆς δόξης, εἰς τὴν ὁποίαν εἴμεθα ἀνυπόμονοι νὰ λάβωμεν μέρος κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν γενναίων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἐτίμησαν τὰ γαλλικὰ ὄπλα. Ἐπειτα ὅλοι μαζί, ὁ διδάσκαλος καὶ οἱ μαθηταί, ἐφωανάξαμεν « Ζήτω ὁ αὐτοκράτωρ ! Ζήτω ἡ Γαλλία ! »

Οὐδέποτε ἐλησμόνησα τὴν στιγμὴν ἐκείνην, τόσῳ ζωηρὰ ἔχει διατηρηθῆ ἐν τῇ φαντασίᾳ μου.

Καὶ ὁ καθηγητῆς μας ἐπανάλαβε μὲ τὸνον φαιδρότερον.

— Ἐμπρός, κύριοι, ἄς ἐργασθῶμεν. Ἐπανάλαβε, Δυράνδ, *sicut et populus...*

Τοιαύτη ὑπῆρξε, ἐξηκολούθησεν ὁ πάππος μου, ἡ ἀρχὴ τοῦ σχολικοῦ μου σταδίου καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐγένετο ἡ ἐκπαιδύσεως τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, δυναμὴν περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην νὰ ἀνυψῶσι τὸ πνεῦμα καὶ διαμορφῶσι ἀνθρώπους τῆς καρδίας καὶ τῶν γραμμάτων.

K. ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗΣ

ΑΝΔΡΕΩΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ

(Ἐπειδὴ ἦτο ἄνθρωπος ἐκ τῆς Γαλλικῆς πολέμου).

Ὅσο συνέβη κατὰ τὴν 15 ἰουλίου τῶν ψυχροτέρων ἡμερῶν τοῦ ἐκείνου χειμῶνος, καθ' ἡμέραν ἐπὶ τὴν σκτεινὴν καὶ ὀμίχλωδην, ἀπὸ τῆς ἀπηνθύνουσης λεπτῆς καὶ παγετώδους βροχῆς τῶν περὶ τῶν ὑποζυγίων καὶ τῶν δυστυχοῦντων στρατιωτῶν μας, οἵτινες ἔτρεμον ἐκ τοῦ κρύου ὑπὸ τοὺς τεφρόχρους μανδύας των, ὅν καὶ παρμεγέθεις πυρὰι ἦσαν ἀνημμένοι εἰς ὅλας τὰς παρόδους τῆς μικρᾶς πόλεως Saint Amand, τὴν ὁποίαν ἡ δευτέρα μοῖρα τοῦ σώματος τοῦ στρατοῦ κατεῖχε τότε.

Ἐν τούτοις οὐδεὶς ἐσκέπτετο νὰ παραπονεθῆ.

— Οἱ Πρῶσσοι εὐρίσκονται πανταχοῦ, ἔλεγον χαμηλῆ τῇ φωνῇ.

Καὶ τοῦτο ἤρκει ν' ἀφυπνίζῃ τὴν ἀρρενωπὴν ἐκείνην δραστηριότητα, τὴν χαρακτηρίζουσιν τοὺς Γάλλους, καὶ ἦν τρεῖς μῆνες ἀθλιῶ βίου δὲν ἠδυνήθησαν ἀκόμη νὰ ἀμβλύνωσιν· ἄλλως τε, ἕκαστος στρατιώτης ἔλαβε τὴν πρῶϊαν ἐκείνην διπλοῦν μερίδιον ρακῆς, κρέατος, ἄρτου καὶ καφφέ· ἠδύναντο λοιπὸν νὰ περιμένωσι μεθ' ὑπομονῆς τὰς διαταχὰς τοῦ ἀρχηγείου.

Μία πυροβολαρχία, ἣτις ἀπετέλει ὅλον τὸ πυροβολικὸν τοῦ ἀποσπάσματος, εἶχε κατασκηνώσει ὑπὸ διάφορα ἀμαξοστάσια. Αἱ ἀμαξαι τῶν τροφῶν καὶ πολεμοφοδίων οὐσαι σχεδὸν κεναί, τὰ διάφορα πυροβόλα, κατὰ τὸ πλεῖστον ἀποσυντεθειμένα, οἱ κατεσκευασθέντες ἵπποι των, περιβεβλημένοι εἰσέτι τὰς ἀποσκευὰς των καὶ τρώγοντες ἢ μᾶλλον καταβροχθίζοντες κακὴν ποιότητα χόρτου, ἐγκαταλειφθέντος, ὑπὸ τῶν χωρικῶν, πάντα ταῦτα ἐφαίνοντο παριστῶντα πιστῶς τὴν θέσιν τῆς Γαλλίας κατὰ τὴν ὀλεθρίαν ἐκείνην ἐποχὴν.

Νέος λοχίας τοῦ πυροβολικοῦ, καθήμενος ἐπὶ τεθραυσμένου κιλίβαντος, μὲ τοὺς ἀγκῶνας ἐπὶ τῶν γονάτων καὶ τὴν κεφαλὴν στηρίζων ἐπὶ τῶν χειρῶν του, ἐσκέπτετο.

Ἐσκέπτετο ἄρα γὰρ τὰς φρικτὰς δυστυχίας, αἵτινες ἐδάρουν τὴν προσφιλῆ πατέρα του ; τὴν γραῖαν μητέρα του ; τὴν μηιστὴν του ; Ἴσως ἀμφοτέρω, διότι τὰ χεῖλη του συνεσπῶντο καὶ δάκρυα, δίκην μαργαριτῶν, ἔστιλβον εἰς τὰ ἄκρα τῶν βλεφαρῶν του.

Αἴφνης ἡ φωνὴ τοῦ διοικητοῦ του τὸν ἀφύπνισε τῆς σκέψεώς του.

— Λοχία, τῷ εἶπεν, ἵππευσον ἀμέσως καὶ πῆγαινε εἰς τὸ Δημαρχεῖον.

— Ἀμέσως, κύριε διοικητά, ἀπήντησεν ὁ νεαρὸς λοχίας ἐγειρόμενος.

— Θὰ λάβῃς διαταγὰς παρὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ ἐπιτελείου, ἀλλὰ σπεῦσον ὅσον τὸ δυνατόν, διότι εἶναι κατεπείγουσα ἀνάγκη.

— Φεύγω ἀμέσως.

Ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ ὁ ἵππος ἐχάθη καὶ μετ' ὀλίγα λεπτά ὁ λοχίας ἀφίππευσε πρὸ τοῦ Δημαρχεῖου καὶ παρουσιάζετο πρὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ ἐπιτελείου.

— Εἶσαι ὁ διαταχθεὶς ὑπαξιωματικὸς ; ἠρώτησεν οὗτος.

— Μάλιστα, κύριε ἀρχηγέ.

— Ὁ ἵππος σου εἶναι ρωμαλέος ;

— Μάλιστα.

— Ἐφαγες τίποτε ;

— Μάλιστα, προεγευματίσα.

— Πολὺ καλὰ ! κάθισε, φίλε μου, καὶ περιμένε με ὀλίγον.

Ὁ λοχίας ἐβεβαίωθη κατὰ πρῶτον, ὅτι ὁ ἵππος του ἦτο δεδεμένος, κατόπιν ἐκάθησε πλησίον τῆς θερμάστρας, ἥτις ἐθέρμαινε τὴν παμμεγέθη αἰθουσαν τῆς Δημαρχίας καὶ ἥτις μετεποιήθη εἰς γραφεῖον τῶν ἐπιτελῶν. Μετ' ὀλίγον ὁ ἀρχηγὸς τὸν ἐκάλεσε.

— Ἴδου περὶ τίνος πρόκειται, εἶπεν ὁ ἀνώτερος οὗτος ἀξιωματικὸς. Πρὸ ὀλίγου εἰδοποίησαν τὸν στρατηγόν, ὅτι μοῖρα Γερμανικοῦ στρατοῦ ἐνεφανίσθη αἴφνης εἰς τὴν μικρὰν κοινότητα Villethion, ὅπου εἰς λοχαγὸς τοῦ τριακостоῦ συντάγματος εἶχε σταθμεύσει μετὰ τῶν ὑπ' αὐτὸν στρατιωτῶν. Ἐὰν ἡ εἰδήσις αὕτη ἀληθεύῃ, ὁ λοχαγὸς θὰ ἐρονεύθη, καὶ οἱ στρατιῶται θὰ ἠχμαλωτίσθησαν· ὁ ἐχθρὸς ὅμως ἴσως φοβηθεὶς, θ' ἀπεσύρθη ἔσπευσμένως μετὰ τῶν αἰχμαλώτων, καταλείπων τοὺς νεκροὺς καὶ τοὺς πληγωμένους μας ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης. Ἀναπόφευκτος λοιπὸν ἀνάγκη, ὅπως ἀμαξίαι τοῦ νοσοκομείου, ὀδηγούμεναι ὑπὸ ἀποσπάσματος πεζικοῦ, διευθυνθῶσι πρὸς τὸ χωρίον ἐκεῖνο· ἐδῶ ὅμως δὲν ἔχμεν κανένα ἀξιωματικόν τοῦ ἐπιτελείου, οὐδ' ἵππικὸν ἵνα πληροφορηθῶμεν περὶ τῆς ἀληθείας τοῦ πράγματος, διότι ἴσως τοῦτο εἶναι πολεμικὴ ἀπάτη, σκοπὸν ἔχουσα νὰ προσελκύσῃ οἰονδήποτε στρατιωτικὸν σῶμα εἰς ἐνέδραν, ὥστε δυνατόν νὰ θυσιασθῶμεν ἢ αἰχμαλωτισθῶμεν, εἶναι ἀνάγκη λοιπὸν νὰ πληροφορηθῆς ἐὰν ἡ εἰδήσις αὕτη εἶναι ἀληθής, καὶ ἂν πράγματι οἱ πληγωμένοι μας εὐρίσκονται ἀκόμη εἰς τὴν θέσιν ἐκείνην. Αἰ-

σθάνεσαι ὅτι ἔχῃς τὸ θάρρος νὰ ἐκπληρώσῃς τὴν ἀποστολὴν αὐτήν ;

— Ἀρχηγέ μου, δέχομαι χωρὶς νὰ διαστάσω, ἀπήντησεν ὁ νεαρὸς ὑπαξιωματικὸς ὑποκλινόμενος.

— Πολὺ καλὰ, παιδί μου, ἐπανέλαβεν ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἐπιτελείου· ὁ διοικητὴς σου μοὶ ἔδωκε καλὰς πληροφορίας δι' ἐσέ· τελείωσε τὴν ὑπόθεσιν αὐτήν καὶ δὲν θὰ σέ λησμονήσουν. Γνωρίζεις ν' ἀναγινώσκῃς στρατιωτικὸν χάρτην τοῦ ἐπιτελείου ; ἐξηκολούθησεν ἀναπτύσσων τοιοῦτον ἐνώπιόν του.

— Μάλιστα, ἀρχηγέ.

— Πολὺ καλὰ· συμβουλευθήτέ τον. Βλέπεις, τὸ Villethion εὐρίσκεται δώδεκα χιλιόμετρα περίπου βορειανατολικῶς τοῦ Saint Amand. Λάβε τὰ μέτρα σου, μελέτησε τὸν δρόμον σου, ὀδηγήσου χωρὶς νὰ πλανηθῆς, καὶ νὰ ἐπιστρέψῃς ἐδῶ μετὰ δύο ὥρας ἂν ἦναι δυνατόν.

— Μάλιστα, ἀρχηγέ μου, ἀπήντησεν ὁ λοχίας. Καὶ ἐσχεδιάσεν ἐπὶ φύλλου χάρτου τὴν τοπογραφίαν τῆς ὁδοπορίας του.

— Μίαν τελευταίαν παραγγελίαν, εἶπεν ὁ ἀνώτερος ἀξιωματικὸς ἐγειρόμενος· ἐὰν πρὶν ἢ φθάσῃς εἰς τὸν προορισμόν σου παρατηρήσῃς τὸν ἐχθρόν, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξῆκολουθήσῃς τὸν δρόμον σου· προσπάθησε ἴσως νὰ μαντεύσῃς τὰ σχέδιά του, τὴν πορὴν τὰς θέσεις του, καὶ πρὸ πάντων μὴ κινῆσῃς τὸν ἵππον σου, διότι ἂν ἡ ἀνακάλυψις τοῦ δημάρχου ἦτο ψευδής, θὰ εἶχες ἀπολέσῃς τὸν ὅλην τῆς ταχύτητός του διὰ νὰ διαφύγῃς τὸν ἀπειλοῦντά σε κίνδυνον. Πήγα καὶ ἐσο συνείη.

Ὁ νεαρὸς ἀξιωματικὸς ἐχαιρέτισε στρατιωτικῶς ἠδύνατο νὰ εἰς τὴν πλατείαν, ἐθώπευσεν ὁ ἀνώτερος ἵππον του, καὶ ἀφου ἔτοπος ὁ κρόνον ἐ τὸ πολύκροτόν του καὶ περιέστρεψε εἰς τῆς χειρὸς τὴν σπᾶθάν του, ἔσπευσε πρὸς τὴν ὁδὸν τὴν ἔχουσαν εἰς Saint Amand εἰς Herbault καὶ ἦν ἀφίκεται ν' ἀκολουθήσῃ εἰς Villethion.

Β'

Ὁ δριμύτατος βόρειος ψυχρὸς ἄνεμος τὸν ἔτυπτε κατὰ πρόσωπον· ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του, οἵτινες εἶχον ἐξογκωθῆ, ἔνεκον τῆς ταχύτητος τοῦ δρόμου του, ἔρρεον δάκρυα, ἀτινα συνεπήγνυντο ἐπὶ τῶν ἰσχυρῶν παρεπιών του, πλὴν δὲν ἠσθάνετο τὸ ψῦχος.

Ἰπῆρχον ἐκεῖ νεκροὶ καὶ πληγωμένοι Γάλλοι, οὓς ἔπρεπε ν' ἀνεγείρωσι πρὸ τῆς ἐπανάδου τοῦ ἐχθροῦ, ἢ, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ν' ἀποδείξῃ τὴν ἀπάτην· ἔπειτα ἡ μαγικὴ ἐκείνη φρᾶσις, ἦν ὁ ἀρχηγὸς ἐψιθύρισεν εἰς τὸ οὖς του : « Θὰ σέ ἐνθυμηθοῦν », συνέτεινεν ὥστε νὰ λησμονῇ ὅσα ὑπέφερον. Εἰς τὴν ἡλικίαν του, τίς δὲν θὰ ὠνειροπόλει τὴν δόξαν ;

Ἐπὶ ὀλόκληρον ὥραν ἐζήταζεν ἀλλεπαλλήλως τὸ ἔδαφος καὶ τὸ τοπογραφικόν του ἀντίγραφον· δεξιόθεν αὐτοῦ ὑπῆρχε λόφος ἄδενδρος· ἀριστερόθεν πεδιάς κατηφῆς καὶ ξηρᾶ· ἐνώπιόν του ἡ ὁδός, ἦν πρὸ τριῶν ἡμερῶν τὸ σύνταγμα τοῦ ὑποχωροῦν ἠκολούθησε.

Διῆλθε καλύβην ἔρημον, ἡμικταστραμ-

μένην, ἥς τὰ καπνίζοντα ἐρείπει ἐπεμαρτύρου τὴν διέλευσιν στρατοῦ λεηλατοῦντος. Ἐξερχόμενος τῆς καλύβης ἐκείνης, ἐζήτασεν ἐκ νέου τὸν ὀρίζοντα καὶ εἰσῆλθεν ἐπὶ τινος ὁδοῦ, ἥτις ἔφερε κα' εὐθεῖαν εἰς Villethion· ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου, ἐὰν ἡ διαβιβάσθεισα εἰδήσις εἰς τὸν ἀρχηγὸν τοῦ ἐπιτελείου δὲν ἦτο ἡ στρατήγημα, ὁ κίνδυνος ὑφίστατο ἐν ὅλῃ τῇ σπουδαιότητι αὐτοῦ.

Κατόπιν πορείας τετάρτου εἰσῆλθεν εἰς δάσος, ὅπερ περιέβαλλε τὴν ὁδόν, καὶ κεκλιμένος ἐπὶ τῆς χαιτίης τοῦ ἵππου του, ἵνα προφυλαχθῇ ἀπὸ τοὺς χαμηλοὺς κλάδους, προσεπάθησε νὰ πλησιάσῃ τὸ χωρίον.

Αἴφνης ὅμως, ὁ ἵππος ἀνόρθωσε τὰ ὠτά του καὶ ἀνέπνευσε θορυβωδῶς. Τοῦτο δὲν διέφυγε τὴν ἀντίληψιν τοῦ κυρίου του.

— Νὰ εὐρισκόμεθα πλησίον μέρους κατοικουμένου, ἐσκέφθη καὶ βραδύνων τὴν πορείαν του, ἐκράτησε τὸν ἵππον του ὅπως τὸν ἐμποδίσῃ νὰ χαιρετίσῃ, ἐνῶ διὰ τῆς δεξιᾶς ἐκράτει τὸ ὄπλον του.

Βεβαίως, ὅπως ἐπιτεθῆ τις μετ' ἀνδρείας ἐν καιρῷ ἐφόδου, ἢ προχωρήσῃ εὐτόλμως ἐναντίον κανονιστοῦχας, ἥτις καταστρέφει τὸ πᾶν διὰ τῶν βλημάτων ἠδισαχίστη μετὰ θάρρους τετράγωνον, ὅπερ πυροβολεῖ, πρέπει νὰ ἦναι ἀτρόμητος· ἀλλ' ὅποια διαφορά μεταξὺ τῆς ἄνω γενναϊψυχίας, ἦν ἐνίστε καὶ τὸ παράδειγμα τῶν ἄλλων ἐμπνέει, καὶ ταύτης, ἥτις εἶναι ἀναγκαῖα εἰς ἓνα μόνον ἄνθρωπον, πορευόμενον τυχεῖως καὶ ἐναντίον ἀοράτου ἐχθροῦ, εἰς ἄνδρα ὅστις γνωρίζει ἐκ τῶν προτέρων ὅτι θὰ παραστή μακρὸν τὸν πύργον του καὶ ἦν μόνον εἰς τὰς ἰσχυρὰς του πυκαμίας ἀφίκεται νὰ ὑποκαταστήσῃ ! Διὰ τὸν νεαρὸν λοχίαν, ὁ κίνδυνος ἦτο, τῇ ἀλήθειᾳ, ἀβεβαίος· ἀλλ' οὐδὲν ἄλλο ἐποθυροῦναι περισσώτερον καὶ αὐτοὺς τοὺς πολλοὺς ἀνδοσιοφροῦς, καὶ ἐν τούτοις ἡ δεξιὰ χεὶρ τοῦ νεαροῦ ὑπαξιωματικοῦ εἶχε εἰσέλθει εἰς τὸ χωρίον.

Αἴφνης, ὁ θορυβὸς ὅμας ἐπὶ τῶν πολλῶν μὴ χρις αὐτοῦ· ἡ ὁδὸς τῆς ἀντιπύργου ἀντιθέτως ἐκείνης, ἦν πρὸ τοῦ ἀρχηγῶ ἀπάθη προσεκτικώτερον καὶ πρὸς τὸν κρόνον κριτικῶς τὴν κλαγγὴν.

— Ἐμπρός, ἔμπρός, ἐψιθύρισε, νὰ μία περίπολος, ἡ ὅποια ἀφίνει τὸ χωρίον· εἶναι βεβαία ἀπόδειξις ὅτι τὸ χωρίον τὸ κατέλαβεν ὁ ἐχθρὸς.

Ἐπὶ στιγμὴν ἐσκέφθη νὰ ἐπιστρέψῃ, ἀλλ' ἡ συνείδησίς του τῷ ἔλεγεν ὅτι οὐδὲν ἐπεβεβαίωσεν ἐτι τὰς ὑπόψιας του, καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ παρατηρήσῃ τὴν κορυφὴν τοῦλάχιστον πρῶτιστοῦ κράνου.

Ἡ περίπολος ἐπροχώρησε.

Γ'

Ἐξηκολούθει νὰ προχωρῇ, διπλασιαζὼν τὰς προφυλάξεις του, σταματῶν κατὰ διαλείμματα, ἐξετάζων τὸ ἔδαφος καὶ παρατηρῶν πάντοτε τὰς κινήσεις τοῦ ἵππου του.

Ἀνθρώπινοι τέλος φωναὶ ἐπληξαν τὰ ὠτά του.

Κατὰ τὴν κρίσιμον ἐκείνην στιγμὴν, ἡ καρδία του ἔπαλλεν ἀναμφισβόλως ἰσχυρό-

τατα, διότι ἐσταμάτησε τὸν δρόμον τοῦ ἵππου του, ἵνα τὴν συγκρατήσῃ. — Ἡ κίνησις αὐτὴ ὑπῆρξε δι' αὐτὸν ὀλεθρία. Ὁ ἵππος του, αἰσθανόμενος ἄλλους εἰς τὰ πέριξ, καὶ μὴ συγκρατούμενος πλέον, ἐχρημέτισεν ἐπὶ μακρὸν ἀνασειὼν τὴν καθίδρον χαίτην του. Παρευθὺς φρικτὸν: «Wer da!» ἀντήχησεν εἰς ἀπόστασιν πενήτηντα μέτρων τοῦ μέρους ὅπου εἶχε σταματήσει.

Οὐδεμία ἀμφιβολία· οἱ Γερμανοὶ κατεῖχον τὰ μέρη τοῦ Villedion.

Ὁ νεαρὸς ὑπαξιωματικὸς ἠνάγκασε τὸν ἵππον του νὰ ἐκτελέσῃ ἀστραπιαίαν περιστροφήν, τῷ ἐνέπηξε τοὺς περὶ στήθους ἐπὶ τῆς κοιλίας καὶ ἐξώρμησε καλαπάζων εἰς τὸν δρόμον, ὃν ἤδη εἶχεν ἀκολουθήσει.

Δυστυχῶς οἱ Πρώσσοι, οἵτινες περιέμενον τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ στρατηγήματός των, ἠγύρουν. Ἴππεις τινες ἐξ αὐτῶν ὤρμησαν εἰς καταδίωξιν τοῦ ὑπαξιωματικοῦ, οὗ ἡ ἐθνικότης ἀνεγνωρίσθη, ἅμα τῇ ἐκ τοῦ δάσους ἐξόδῳ του· τότε φρικτὴ καταδίωξις ἤρχισε κατ' αὐτοῦ.

Οἱ Πρώσσοι, ἀφοῦ ἀπηλλάγησαν τῶν ὀπλων των, ἔσυρον τὸ ξίφος καὶ τὸν προσέβαλλον ἀστραπηδόν· ἐκεῖνος κεκυρτωμένος ἐπὶ τοῦ ἵππου πρὸς τὸ πρόσθιον μέρος τοῦ ἐπιπίου του, ἵνα ἀποφεύγῃ τὰς σφαῖρας των, ἐξηκολούθει τὴν πορείαν του ἀκαθεκτος, χωρὶς ν' ἀπαντᾷ εἰς τοὺς πυροβολισμοὺς των.

Ἐν τούτοις, μὲ ὄλην τὴν ρώμην τοῦ ἵππου του, ἵππεις τινες ἐκέρδισαν ἑδάφος πρὸς τὸ μέρος του. Μετ' ὀλίγον ἠσθάνθη τὴν θορυβώδη πνοὴν τῶν ἵππων των.

Ἐκρινε τὴν στιγμὴν εὐνοϊκὴν, ὅπως χρησιμοποίησεν τὰ ὄπλα του, καὶ χωρὶς νὰ σταματήσει ἔστρεψεν ὀλίγον ἐπὶ τοῦ ἐπιπίου του καὶ ἐπυροβόλησε δις ἐπὶ τῶν πλησιέστερον εὐρισκομένων ἐχθρῶν. Εἰς Γερμανὸς ἔπεσε μετὰ τοῦ ἵππου του. Ἡ πτώσις ἐκεῖνου ἠνάγκασε τὸν ἀμέσως ἐπόμενον νὰ προσκρούσῃ.

Τρεῖς ἄλλοι ἵππεις ἔμενον πρὸς καταδίωξιν του· δύο ἕτεροι ἐκπυροσκορήσεις ἔρριψαν τὸν ἕνα ἐξ αὐτῶν· οἱ δύο τελευταῖοι, συννετώτερον σκεπτόμενοι, συνηνώθησαν μὲ τὸ κύριον σῶμα, ὅπερ, ἀκουσίως τῶν προσπαθειῶν του, ἀφῆκε ν' ἀπομακρυνθῇ ὁ Γάλλος πυροβολητής.

Ὁ νεαρὸς ὑπαξιωματικὸς, θεωρῶν ἑαυτὸν ἐκτὸς κινδύνου, ἀνέκραξε κατ' ἑαυτόν: «Νίκη! Νίκη!» Ὅποτε φοβερὸν ἐμπόδιον τὸν ἠμπόδισε νὰ προχωρήσῃ.

Ἦτο ἡ περίπολος ἣν εἶχεν ἀκούσει πρὸ ὀλίγου ἀναχωροῦσαν, καὶ ἣτις ὑποπτευθεῖσα ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλων πυροβολισμῶν, ἐπέστρεφεν.

Ὅπισθὲν του, οἱ Γερμανοὶ ἐξεβαλλον φοβερά οὐρὰ· ἐμπροσθὲν του ἄλλοι ἀντεπεκρίνοντο πρὸς ταῦτα· δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν αὐτοῦ, ὑπῆρχον ὄσκα λιμναζόντα. Ἐν μέρει ὑπῆρχε καταλληλὸν καὶ ἐπιρτιμῆσε τοῦτο χωρὶς νὰ διστάσῃ.

Οἱ Πρώσσοι δὲν ἐτόλμων νὰ πυροβολήσωσι, φοβούμενοι μὴ πληγώσωσι τοὺς συντρόφους των. Ὁ νεαρὸς ὑπαξιωματικὸς ἐπωφελούμενος τῆς περιστασεως ταύτης, ἐκράτησε τὴν σπᾶθην διὰ τῶν ὀδόντων του καὶ

ἐξώρμησεν ὡς δι' ἠλεκτρικῆς ταχύτητος πρὸς τὸ φρικτὸν ἐμπόδιον, ὅπερ τῷ ἔφρασε τὸν δρόμον.

Φθάσας τριάκοντα μέτρα μακράν, ἐξέκένωσε τὰς δύο τελευταίας βολὰς τοῦ περιστρόφου του ἐπὶ τῆς περιπόλου, καὶ ὁ ἵππος του, ἐξωρμήσας ὡς βέλος, ἐσκίρτησεν ὑπερᾶνω τοῦ ρήγματος, ὅπερ πρὸ μικροῦ ἠνοιξε φονεύων δύο Πρώσσους ἵππεις.

Ὁ σιδηρῶς κύκλος διεσπάσθη, ἀλλ' ὁ κίνδυνος ὑφίστατο ἔτι.

Ἡ περίπολος, στραφεῖσα, ἔρριψε περὶ τὰς δέκα βολὰς ἐπὶ τοῦ ἀνδρείου ὑπαξιωματικοῦ.

Τὸν εἶδον ταλαντευόμενον ἐπὶ τῶν ἀναβολέων του, ἀλλ' ὁ ἀνδρείος ὑπαξιωματικὸς προσκολληθεὶς εἰς τὰς ὀπλοθήκας τοῦ ἐπιπίου, ἐξηκολούθησε σκοτοδινίων τὸν πρὸς Saint-Amand δρόμον του.

Δ'

Ὁ στρατηγός, ἀνησυχῶν περὶ τῆς ἐπιβασεως, μετέβη, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν ὑπαξιωματικῶν, πρὸς τὸ Villedion· ἵνα μαθηταχύτερον τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἀκούσθαι ἀναγγήσῃ τὰ δέοντα.

Περιέμενεν ἀπὸ ἐνὸς τετάρτου τῆς ὥρας, ὅτε εἰς τῶν ὑπασπιστῶν του, ὁμοῦ παρευθὺς ἦεν ἡ δὸν διὰ τῶν διόπτρων, ὅτι εἶχε μὲ ἕνα ἵππεά. Μετὰ τινα λεπτά δὲ ἐπὶ τοῦ ἀνδρείου λοχίου κατέπεσε πρὸς τὸν ἵππον τοῦ στρατηγοῦ. Ἐσπευκτικῶς ἐκείνην τὴν νεαρὸν ὑπαξιωματικὸν εὗρεν ἐξέσπαστον θυρίζων:

— «Χωρὶον... κατελημμένον... ἦτο τρεῖς σφαῖροι τὸν εἶχεν ἐκ τῆς ἀποκρίσεως ὑπεκυπτεν ὑπὸ τὰς πληγὰς τῶν ἐχθρῶν ὡσπεν ἀπόσπασμα ὀλόκληρον...»

Ὁ στρατηγός, ἀποσπασθεὶς ἀπὸ τῆς ἐπιπίου, ὅπερ ἐκόσμηε τὰ στήθεά του, ἠπείσεν ἐπὶ τῷ πτώματι τοῦ νεαροῦ ἵππεως.

— Ἦσο ἄξιός σου ἦτο πικροῦτόν των· τὸς ἄλλου, ἐψιθύρισε πρὸς τὸν νεαρόν ἐχθρῶν, ὅπερ ἔστιλβον ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν του· θὰ τὸ φέρῃς τοῦ ἀνδρείου ἐν τῷ ἵππῳ σου.

X. A. B.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟ

Α'

Ἐκείνη τὴν νυκτιὰ πῆγε ὁ Νικολός κατὰ τὸ συνειθισμένο του μὲ τοὺς συντρόφους του διὰ ψάρεμα, τέτοια ἦταν ἡ δουλειὰ του ἀπὸ μικρὰ του πόδια. Στὸ μικρὸ καὶ ἄμοιρο ξερονήσι ποῦ γεννηθήκανε, τί ἄλλη δουλειὰ νὰ κάμῃ; μονάχα ἀπὸ τῆς θάλασσης μποροῦσε νὰ ζῆσῃ καὶ ἀπ' αὐτῆς ἐκέρδιζε τὸ ψωμὶ τῶν παιδιῶν του, ψαρᾶς ἦταν ὁ πάππος του καὶ ὁ πατέρας του, ψαρᾶς ἔγεινε καὶ αὐτός, καὶ διὰ τὴν τέχνην του ποτὲ δὲν παρεπονέθηκε τῆς τύχης του, πολλαῖς φο-

ραῖς ἂν θέλετε μὲ περιφάνεια ἔλεγε στοὺς φίλους του:

— Τὸ σπῆτι τὸ δικό μας τὴν πῆρε κληρονομία τῆς θάλασσης.

Ἦταν φτωγός, μὰ τίμιος, νοικοκύρης, ἀνθρωπος, χρυσὴ καρδιά. Μὲ τοὺς συντοπίταις του ποτὲ δὲν ἤρθε σὲ λόγια, τὸ στόμα του κανένα δὲν κατηγόρησε, δουλευτῆς ἀκόπιαστος.

Τ' ὄνειρό του πάντα ἦταν ν' ἀποκτήσῃ μία βάρκα καὶ γυναῖκα, καὶ ὅμως ἦλθε ἐποχὴ ποῦ καὶ τὰ δύο μαζί τοῦ τᾶδειναν καὶ δὲν τὰ δέχτηκε, ἤθελε τῆς βάρκα, μὰ τῆς γυναῖκα ποῦ τᾶδειναν ὄχι· ἡ καρδιά του γιὰ τὴν Ἀννιώ λαχταροῦσε, τῆς φτωγῆς μὰ ὁμορφῆς Ἀννιώ, μὲ τὰ μεγάλα μαῦρα μάτια, μὲ τὸ ψηλὸ καὶ λυγρὸ κορμὶ ποῦ ἄλει τὴν καμάρωσαν στὸ πηγᾶδι.

Τὸν ἀγάπαγε καὶ ἐκείνη, μὰ δὲν τοῦ πίστευε· ἂ γλυκὰ λόγια ποῦ τῆς ἔρριχνε κάποτε ὁ παππὸς τοῦ χαμόγελο τῷ ἔλεγε ἐκείνη:

— Σὺν τῶν τὰ στέφανα θὰ σοῦ πι-

στεινῶ... Εἰκοσι πέντε χρόνων λεβέντης καὶ ἔρμος σπὸν κόρη, τῷ ἔλεγε καὶ αὐτὸς πῶς εἶχε χρεια γιὰ μία γυναῖκα, μὰ ποιὰν ἄλλη ἀπὸ τὴν Ἀννιώ;

Μὰ κατὰ Κυριακὴ τῆς Παναγίας ἀνήμαρ πῆγε σπῆτι τῆς, τῆς ζήτησε, καὶ ἔπειτα ἀπὸ λίγαις ἡμέραις τὴν στεφάνωσε.

Ἦταν δὲ ἕξι χρόνων κόρη ἐκείνη, καὶ ἀπὸ τὰ μάγα· ἄ της ἔσταζε τὸ αἷμα· ἀλήθεια τὴν πῆγε λένε μὲ τὸ ποικαμίσο μὰ ἀκούσε σὲ... ὅτι καὶ τὴν ὁμορφιά τῆς, μὲν ἔπειτα ἦν τὰ προικιά.

Τὸ πρῶτον φίλους του, τοὺς συντρόφους του, ποῦ τᾶδειναν πῶς εἶναι φτωχὰ ἀποκριθῆσαν πῶς μετὰ τὴν παροιμία «μὲ τὰ ἔκασι στὴ φυλακὴ καὶ μὲ τὰ χίλια μέσα» ἔπειτα, βρὲ παιδιὰ, τί τὰ θέλω τὰ προικιά, καὶ εἶν' καλὰ, τὰ χέρια μου, θὰ δουλεύω καὶ θὰ ζήσουμε.

Δὲν πέρασαν ὅμως πέντε χρόνια καὶ ἡ δουλειὰ δὲν τῷ ἔφρασε νὰ θρέψῃ τὸ σπῆτι του, τρία παιδιὰ καὶ ἕνα στὸ βυζὶ πλήθυναν τὰς χρείαις του, πίσω ὅμως ὁ Νικολός δὲν ἔκανε· κινηγοῦσε τὴ δουλειὰ, σὰν τὸ σκυλὶ δούλευε.

Στὴ γειτονιά του ὅμως κρυφὰ μουρμούριζαν, πῶς ἡ Ἀννιώ δὲν στέκει τίμια, καὶ πῶς ὁ Γεώργης...

B'

Ἡ θάλασσα τὴν νυκτιὰ ἐκείνη ἦταν μαυιωμένη, εἰς τὸν μολυβένιον οὐρανό, κάπου κάπου τὰς ἀστραπαῖς ἀκλουθοῦσαν μαῦρα θεώρατα σύγνεφα, μούγκριζε ὁ ἄνεμος καὶ ἐφρούσκωνε τὰ πανιά τοῦ καϊκιῦ, μὲ μία τέτοια δύναμι ποῦ ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ θορροῦσε πῶς θὰ σπάσουν. Τὸ μικρὸ πλοῖο ἴλιγο μαυρισμένο, ἀφτὴ στεργιὰ πότε ἐχάνονταν στὰ κύματα, πότε λὲς καὶ δὲν ἔγκριζε τὴ θάλασσα. Κάτι κακὸ βέβαια προμηνούσε τὴ νυκτιὰ ἐκείνη τοῦ πελάου ἡ μάνιτα!

— Δὲν μ' ἀρέσει, βρὲ παιδιὰ, ὁ καιρὸς ἀπόψε, ποτὲ ζάροουμε; εἶπε ὁ γέρω καρχαλοκύρης.

— Τί λὲς, μπάραμπα Μιχαλῆ; τέτοια θάλασσα θὰ φοβηθούμε; κρύμα στὰ χρόνια σου καὶ τ' ὄνομά σου!

—“Όσα θέλετε λέτε μου, ο καιρός δὲν μ' ἀρέσει, μεγάλη φουρτούνα θυρῶμαι πέσκα δὲν θὰ κάμουμε καὶ ὁ Θεὸς νὰ βοηθήσῃ! γιὰ κύττα σύ, βρέ Νικολό, νὰ ἰδῆς, σὰν ἀστράφη τὸ κάβο ἐκεῖ κάτου τί γίνεται, δὲν θὰ μᾶς πάρῃ, θὰ ταῦρουμαι σκουρα, ἀκούτε κ' ἐμένα, βρέ παιδιά, ποῦ ἀναστήθηκα κ' ἐγέρασα σὲ τούτα τὰ νερά. Εἶναι στιγμαῖς ποῦ πρέπει νὰ τὴν φοβόστενε τὴ θάλασσα!

Ἐκείνο ποῦ ἔβλεπε τὸ γέρικο μάτι τοῦ καπετάν Μπάρμπα - Μιχάλη δὲν ἔβλεπαν ὅλα τὰ μάτια τους μαζύ, μονάχα τὶ εἶχαν μπροστά τους ἔβλεπαν, μὰ τί τους περιέμενε τὸ μάτι τους δὲ τὸ ξάνοιγε, γι' αὐτὸ γέλασαν στὰ λόγια τοῦ καρβοκύρη τους καὶ μὲ φιλικὸ περίγελο οἱ περισσότεροὶ ἀποκρίθηκαν:

—“Ὡς τὰ γυρήσουμε, μπάρμπα-Μιχάλη, μὰ παραπολὺ ὁ φόβος σ' ἔπια... ἔπειτα ὁ λόγος καὶ ἀναφε στα στήθια... ἔρω καρβοκύρη πρώτη φορά στὴ πρώτη φορά τεῦ χτυπούσαν τὴν ἑρηρὰν του, τὴ φιλοτιμίᾳ του. Ὅλοι τὸν ἤξευραν πὼς ποτέ του πίσω δὲν ἔκαμε, χιλιᾶδες αἰσ πάλεψε μὲ τὰ κύματα καὶ τώρα ἐξερᾶματα νὰ τοῦ μιλῶν γιὰ φόβον... ἀσπῆσε κ' ἔδασκάλεψε στὸ πέλαγο; Ἐμάτωσε, ἀναστηλώθηκε σὰν κατὰ... ἔδια του καὶ μὲ τὴ β... φωνή... εἶπε:

— Ἐγὼ φοβοῦμαι; Μπρόσ, κί... ἄλλοιὰ... ὑποῦ φοβῆθῃ!

Καὶ τὸ πλοῖο σὰν ἀστράπη... τὴ θάλασσα ἀφίνοντας ἀφρούς στα πλα... οῦ εἰ πίσωθὲ του. Τριζομανούσαν τὰ κα... α καὶ ἡ ἀντένες του, σφυρίζαν τὰ σ... ἄ, μουγκρίζαν τὰ πανιά του καὶ πότ... ἀνόταν εἰς τὰ κύματα, τότε λέσ... ἡ θάλασσα.

Μὰ ὅσο προχωροῦσε, τόσο τῆς θ... μάνιτα ἐθήριεσε, τόσο ἡ ὀργὴ τοῦ... οῦ μεγάλωνε, τὰ κύματα σὰν λυσσα... ἐρῆα καθάλικευν τὴ πλώρη καὶ χτυπ... ἄν στὴ κουποστή, σὰν νάθελαν νὰ το... ἄνε, σουροκαλοῦσαν ὅλοι. Ἐπάνωθὲ τους, ἄρω τους, ἄδης, τρισκόταδο, μονάχα ἡ ἀ... τραπαῖς φωτίζουν κάπου κάπου τ' ἀπέ... ντα διαστήματα καὶ τοῦ πελάου τὸν φο... ὄν ἀνδρασμὸ.

Κι' ὥστόσο τὸ πλοῖο προχωροῦσε καὶ ἡ ἐμοζᾶλη μεγάλωνε! “Όσα τοὺς εἶπε ὁ Μπάρμπα-Μιχάλης τὰ βλέπουν στὰ μάτια τους, ἀπὸ στιγμὴ προσμένουν τὸ θάνατο, ἐλπισταίνοι τὴν κρᾶζουν ἀγίους καὶ τάκερῖα καὶ καντήλια στ' ὄνομά τους. Ἀργὰ μετάνοιωσαν πὼς δὲν ἄκουσαν τὰ... ἄτα τοῦ καρβοκύρη οἱ ναῦτες.

Ἐπὶ πύργος στέκει στὴν πρῆμην ὀρθὸς ὁ Μιχάλης, τὰ κύματα περνοῦν ἐπάνωθὲ... ἀ τὸ τιμῶν δὲν φεύγει ἀπὸ τὰ χέρια

Ἀνάμεσα στὴ θάλασσοβὴ ἀκούει τοὺς... οὺς καὶ τῆς προσευχαῖς τους.

— Ποῖς φοβάται; τοὺς φωνάζει.

— Πῆδησε, μπάρμπα-Μιχάλη, πῆδησε! ἔφτεξαμε, γέροντα, μὴν πάρῃς τὰ παι... μᾶς στὸ λαιμὸ σου.

Μὰ ὁ μπάρμπα-Μιχάλης μὲ τὴ βραχνὴ του τὴ φωνὴ τοὺς θυμάει τὴ προσβολὴ ποῦ τῶριζαν στὸ πρόσωπο.

— Ἀμάν, καπετάνιο, ἀμάν, τοῦ φωνάζουν καὶ Νικόλας: γιὰ τὰ παιδιὰ μου, γιὰ τὴ γυναῖκά μου κάμε τοῦ λείει.

Στοῦ Νικολοῦ τὴ παράκλησις ὁ γέρω Μιχάλης τ' ἀποφασίζει καὶ τὰ στρέφει.

Μὰ τὰ μπουρῖνια ἤρχονταν τῶνα πίσω στ' ἄλλο, τὸ ἓνα ἀπὸ τ' ἄλλο δυνατότερο καὶ στὸ τὸ πόδισμα πλοῖο τὰ μπατάρη.

Ἐνα βογγητὸ ἀκούστηκε ἀπὸ ἀπελπισμέναις φωναῖς μονάχα στὴν φριχτὴ βοὴ τῆς θάλασσης.

Ἄν ἄκουγαν τὸ γέρω Μ... τὸν καρβοκύρη, τόσαις ψυχαῖς... ἄν γιὰ τὸ ψωμί δὲν θὰ χάνονταν

Τί φῶς, τί γλύκα! Ἐάν ἀνοιξιὰτικὴ φαίνεται ἡ ἡμέρα.

Μαυροφορεμένη ἡ Ἄννιὼ περιπατεῖ μὲ τὸ Γιῶργη στὴ ἀκρογιαλιὰ κάτου, μιὰ βάρκα τοὺς καρτερεῖ, ὁ Γιῶργης τὴν σέρνει, βοηθῆ τὴν Ἄννιὼ νὰ ἐμπῆ καὶ ἔξοπισω τῆς μ' ἓνα πῆδημα κί' αὐτὸς μπένει, λεῖ μὲ σπουδὴ τὴ βάρκα καὶ μὲ τοῦ κουπιδοῦ τὸ φτεροῦ ἀφ' τὴν ἀκρογιαλιὰ τὴν σπρώχνει.

Ἄνήσυχα τὰ μάτια τους ἐδῶ κ' ἐκεῖ γυρίζουν, τρέμουν μὴ μάτι ἀνθρώπινο τοὺς εἶδε.

Λάμνει μ' ἀγῶνα ὁ Γιῶργης καὶ μὲ πόθο φλογερὸ τὴν θεωρεῖ σταῖ μάτια, ἐκείνη σταῖ λόγια τὰ γλυκὰ ποῦ τῆς πετάει χαμογελαῖ μὲ ἑρηρᾶνεια.

Σὲ ποιὸ ἔρημο βράχο πᾶνε τάχα ν' ἀράξουν; σὲ ποιὸ παράμερο τρέχουν τὴν ἀγάπη τους νὰ ξεθυμᾶνουν;

Ἐνα κοπάδι γεράκια περνᾶ ψηλὰ ἐπάνωθὲ τους... Βλέπουν τάχα τ' ἀθῶα πουλιὰ τῆς μαυροφορεμένης Ἄννιῶς; τ' ἀγκαλιάσματα; ἀκούει τάχα ἡ θάλασσα τοὺς ὄρκους τῆς καὶ τὰ φιλιὰ τῆς;

Κί' ὅμως μῆνας ἀκόμη δὲν ἀπέρρασε ποῦ ὁ ἀύστυχος ὁ Νικόλας σταῖ ἴδια αὐτὰ τῆς θάλασσας νερά ἐπνίγηκε, καὶ τὴν ἀγάπαγε ὅσο, κκὶ τὴν ἑπῆρε, καθῶς; λένε, χωρὶς πού... ἄμισο!...

E'

Κακότυχε Νικόλα, ἐμπρός στὴν τρικυμῆς καρδίας τῆς γυναίκος σου, τί εἶναι... ἄμια τῆς καρδίας τῆς θάλασσας;... τῆς ζωῆς ἡ ἄλ...

...ΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ζακυνθινὸ Ἡμερολόγιον.

A. Αὐτῶν, μαι... ἐν τοῖς Νοσοκομείοις τῶν Παρισίων

ΝΕΟΓΝΟΝ

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ — ΥΓΙΕΙΝΗ — ΘΗΛΑΣΙΣ

Μετάφρασις Κ. Κυριακίδου, ὑφηγητοῦ τῆς Παθολογίας τῶν παιδῶν ἐν τῷ Ἑθν. Πανεπιστημίῳ. Μετὰ 12 μεγάλων εἰκόνων ἐν τῷ χειμένῳ.

Πωλεῖται εἰς τὸ γραφεῖον τῶν «Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων» (ὁδὸς Πραστείου ἀρ.10) ἀντὶ φρ.1,50, ἀποστέλλεται δὲ ἐλευθ. ταχυδρ. τελῶν καὶ Ἐπαρχίαις καὶ τῷ Ἐξωτερικῷ, ἅμα τῇ λήψει τοῦ ἀντιτίμου.

ΝΙΚΟΛ. ΑΡΒΑΝΙΤΑΚΗ Ζακυνθίου

ΑΛΑΝΤΟΠΟΙΕΙΟΝ

Νέα Ἄγορά, ἀριθ. 29. — (Ἀνατολικὴ πλευρά).

Ἀπέναντι Κρησιπολείου Παπαδοπούλου.

Τὸ ὠραιότερον χοιρινὸν κρέας μόνον ἐκεῖ δύνασθε νὰ εὑρητε. — Σαλάμι, χοιρομήρια, λουκάνικα ἐκ τῶν ἐκλεκτοτέρων, καὶ ἄλλο ἀνάγεται εἰς τὴν ἀλαντοποιίαν. — Ἀπλὴ δοκιμὴ ἀρκεῖ πρὸς βεβαίωσιν. Ὅλα εἶναι ἐκλεκτὰ καὶ

συγκαταβατικά. 11

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Μετὰ μεγίστης ἡμῶν θλίψεως γνωστοποιούμεν τοῖς πρὸ δεκαετίας κ.κ. Συνδρομηταῖς καὶ ἀναγνώσταις ἡμῶν, ὅτι ἀναγκαζόμεθα, ἐκ πολλῶν ἀεξαρτήτων τῆς θελήσεώς μας λόγων, νὰ διακόψωμεν ἐπίτινα καιρὸν τὴν ἐκδοσιν τῶν Ἑκλεκτῶν.

Τὸ μέτρον τοῦτο ὑπαγορεύει, ἀφ' ἑνὸς ἢ ἐν τῷ μέλλοντι ἐπιθυμία ἡμῶν νὰ καταστήσωμεν τὰ Ἑκλεκτὰ ἄξιον ἀνάγνωσμα, διὰ πᾶσαν οἰκογένειαν, ρυθμιζόμενα ἐκ τῶν ὅλων νέων βάσεων, ἐπὶ ἐννοησμένη ἀγγελία ἡμῶν θέλομεν ἀναγγεῖλαι, ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ ἡμεῖς ἐξ αὐτοῦ εἰσπραξίς τῶν ἐπιθυμούντων ἀναγομένων εἰσρχονται εἰς τὸ πῶς εὐκαταφρόνητον ποσὸν τῶν 5000 δραχμῶν ἀποκατὰ τὴν ἀποκατὰ κακῆς περιπέσει σπουδαίων μας, τῶν ἐννοουμένων, ὡς ἐν Ἑλλάδι δυστυχῶς μόνον πρὸς ἀποκαταστάσεως ἀπορροῆς.

Ἐν τούτοις δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ εὐχαριστήσωμεν τοὺς ἀγαθῶν Ἀθηναίων, Ἐπαρχιῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀναγνώσταις, ὅτι ἐν δ' αὐτοῖς δὲν ἐπιθυμῶσι νὰ ἀναγοῦν τὰ Ἑκλεκτὰ καὶ λάβωσιν εἰς βιβλία ἐκ τοῦ ἑξῆς ἀποδεικνύοντες τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀποδοτικότητος (αὐτῶν 10). Διὰ τοῦ μέτρον τοῦτου καὶ οἱ ἀναγνώσταις ἀποκατὰ τῶν ἄλλων ζημιῶν, ὅς ὑπέστημεν κατὰ τὸ

Διεύθυνσις

«Τὸ Ἑκλεκτὸν Ἰστορικὸν Ἐπιτομὴν τῆς ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τῆς ἀρχαίας ἕως τῆς νεωτέρας» ἀπὸ τοῦ Ἰωάννου Βυζαντινοῦ καὶ τοῦ Ἰωάννου Σκυλίτζου	δρ. 2.—
«Ἡ Κόμησις τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τῆς ἀρχαίας ἕως τῆς νεωτέρας» ἀπὸ τοῦ Ἰωάννου Βυζαντινοῦ καὶ τοῦ Ἰωάννου Σκυλίτζου	» 3.—
«Ἡ ἱστορία τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τῆς ἀρχαίας ἕως τῆς νεωτέρας» ἀπὸ τοῦ Ἰωάννου Βυζαντινοῦ καὶ τοῦ Ἰωάννου Σκυλίτζου	» 2,50
«Ἡ ἱστορία τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τῆς ἀρχαίας ἕως τῆς νεωτέρας» ἀπὸ τοῦ Ἰωάννου Βυζαντινοῦ καὶ τοῦ Ἰωάννου Σκυλίτζου	» 2.—
«Τὸ Τριακοσιᾶδραχμον Ἑπαθλον», ὑπὸ Γρηγ. Ξενοπούλου	λ. 50
«Τὰ Δύο Λίξνα», μυθιστορία Αἰμυλίου Ρισβούργου	δρ. 1,50
«Νεκραὶ καὶ Ζῶσαι», μυθιστορία Καρόλου Μερουβέλ, μετὰ 28 λαμπρῶν εἰκόνων	» 2,50

